

Examenul de Bacalaureat Național 2020
Proba E, c) ISTORIE

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animador, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar; - profil teologic, toate specializările.

• Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu • Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

Subiectul I

(30 de puncte)

Citiți cu atenție sursele de mai jos:

A. „La 12 septembrie 1938 se deschideau lucrările Congresului Partidului Național Socialist German (nazist) în orașul Nurenberg, altădată un oraș al târgurilor de jucării. La Nurenberg, Hitler soma și cerea. La Congres, printre așa-zisele argumente care trebuiau să justifice de ce Reichul german era hărăzit să înghită Cehoslovacia, Goering afirmase, printre enormități, că cehii erau un popor fără cultură. Noul joc al Germaniei urma să introducă *războiul fulger* (...). În toamna anului 1938, în ciuda multor fapte care atestau tendințele revanșarde și revizioniste ale Axei, marile puteri democratice (Anglia și Franța) au dus o politică conciliatoristă față de agresori. Efect al acestei politici, în martie 1938 va fi anexată Austria, apoi în 1939 dezmembrat statul cehoslovac.” (Livia Dandara , *România în vâltoarea anului 1939*)

B. „Hotărât să reformeze din temelii statul român, regele Carol al II-lea a dat țării o nouă organizare administrativ-teritorială. Prin decretul din 14 august 1938, alături de vechile unități administrative (comuna, plasa, județul) s-a introdus una nouă: ținutul (au fost create 10 ținuturi). O altă inovație a regimului a fost dizolvarea sindicatelor, care în septembrie 1938 numărau 80.000 de membri și crearea breslelor de lucrători. Urmărind să-i capteze pe cetățeni, să le distragă atenția de la problemele de zi cu zi , în 1940, Ministerul Muncii a fost împuternicit să înființeze așezăminte *Muncă și Voie Bună*. Ele aveau menirea să se ocupe de organizarea timpului liber al muncitorilor, funcționarilor, adică să-i educe în spiritul atașamentului față de regimul creat de Carol al II-lea. Dorind să atragă tineretul de partea sa, Carol al II-lea a organizat *Straja Țării* (1938). Toți băieții între 7 și 18 ani și toate fetele între 7 și 21 de ani erau în mod obligatoriu încadrați în această organizație. La 16 decembrie 1938 se înființa partidul unic – *Frontul Renașterii Naționale*, devenit apoi în 1940, Partidul Națiunii, șeful suprem al partidului unic fiind, evident, regele.” (Ioan Scurtu – *Istoria românilor în timpul celor patru regi. Carol al II-lea*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Indicați din sursa A titulatura partidului nazist **2 puncte**
2. Precizați, din sursa A, o informație referitoare la democrațiile europene. **2 puncte**
3. Numiți statul anexat în martie 1938 precizat în sursa A, respectiv numele organizației de tineret create sub Carol al II-lea din sursa B. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care relatează dezmembrarea statului cehoslovac. **3 puncte**
5. Scrieți, din sursa B, două informații care se află într-o relație cauză-efect, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*) **7 puncte**
6. Prezentați trei caracteristici ale regimurilor totalitare europene din prima jumătate a secolului al XX-lea **6 puncte**
7. Menționați o deosebire între regimul totalitar nazist și cel fascist italian **4 puncte**

Subiectul al II-lea (30 de puncte)

Citiți cu atenție sursa de mai jos:

„Unificarea sub Basarab I a formațiunilor dintre Carpați și Dunăre s-a făcut prin bună înțelegere, ca și prin forță. Cronica țării a păstrat amintirea unei ”închinări” a căpeteniilor din dreapta Oltului, în fața descălecătorului din Muntenia. Tradiția este de înțeles, în sensul unui acord între Basarab I și urmașii lui Litovoi și Bărbat, ai lui Ioan și Farcaș, care au recunoscut autoritatea voievodului de la Argeș, în schimbul păstrării unei autonomii, reflectate în individualitatea caracteristică Olteniei, ca și dregătoria de ban al Craiovei, al doilea demnitar al Țării Românești, după domn. O individualitate, mai puțin conturată decât cea olteană, dar perceptibilă, totuși, se constată în partea de est a Munteniei, acolo unde mai târziu va fi înființată episcopia Buzăului. Cei care nu au acceptat stăpânirea lui Basarab I au luat calea pribegiei în Transilvania. Efortul unificator desfășurat cu succes a făcut din Basarab I un mare voievod și domn a toată Țara Românească, întrunind în persoana sa autoritatea supremă pe plan politic și militar. (...). Creația lui Basarab I a fost consolidată de urmașii săi: Nicolae Alexandru (1352-1364) și Vladislav Vlaicu (1364-1377), primul întemeind Mitropolia ortodoxă de la Curtea de Argeș.” (Florin Constantiniu – *O istorie sinceră a poporului român*)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Menționați dregătoria din zona Olteniei precizată în text **2 puncte**
2. Precizați, pe baza sursei date, situația celor care refuzau autoritatea domnitorului **2 puncte**
3. Menționați un urmaș al domnitorului român din a doua jumătate a secolului al XIV-lea și o realizare a acestuia, conform sursei date **6 puncte**
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la modalitatea prin care Basarab I a realizat unificarea statală **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la eforturile voievodului român în vederea constituirii statului medieval, susținând-l cu două informații selectate din text **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia apariția autonomiilor locale dintre Dunăre și Marea Neagră au condus la apariția statului dobrogean în secolul al XIV-lea (Se punctează coerența și relevanța argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia) **4 puncte**

Subiectul al III-lea (30 de puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre *Evoluția statului român de la proiect politic la realizarea statului modern român*, având în vedere:

- prezentarea a două proiecte politice românești/ memorii boierești de la sfârșitul secolului al XVIII-lea;
- menționarea a trei proiecte politice/ memorii boierești din prima jumătate a secolului al XIX-lea ;
- indicarea datei constituirii statului modern român;
- prezentarea a trei măsuri legislative adoptate în timpul domniei lui A.I. Cuza;
- formularea unui punct de vedere referitor la importanța constituirii statului modern român și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă. Se punctează și utilizarea limbajului istoric adecvat, structurarea prezentării, evidențierea relației cauză-efect, susținerea unui punct de vedere cu argumente istorice (coerența și relevanța argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea succesiunii cronologice/logice a faptelor istorice și încadrarea eseului în limita de spațiu precizată.

BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE

Subiectul I (30 de puncte)

1. **2 puncte** pentru indicarea titulaturii partidului nazist
2. **2 puncte** pentru selectarea din text a unei informații referitoare la democrațiile europene
3. **3 puncte** pentru indicarea statului anexat la care se referă sursa A, respectiv **3 puncte** pentru numele organizației de tineret la care se referă sursa B (**2x3puncte=6 puncte**)
4. **3 puncte** pentru scrierea pe foaia de examen a literei A corespunzătoare sursei care menționează dezmembrarea Cehoslovaciei
5. **7 puncte** pentru scrierea oricărei relații cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa A precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*)
6. câte **2 puncte** pentru prezentarea oricăror trei caracteristici ale regimurilor totalitare (**3x2 puncte = 6 puncte**)
7. **4 puncte** pentru menționarea oricărei deosebiri între cele două regimuri totalitare din prima jumătate a secolului XX.

Subiectul al II-lea (30 de puncte)

1. **2 puncte** pentru precizarea dregătoriei
2. **2 puncte** pentru precizarea, pe baza sursei date, despre situația celor ce refuzau autoritatea domnului
3. **3 puncte** pentru menționarea urmașului lui Basarab I și **3 puncte** pentru realizarea acestuia (**2x3 puncte = 6 puncte**)
4. câte **3 puncte** pentru menționarea, din sursa dată, a două informații referitoare la modalitatea prin care se unifică statul (**2x3 puncte = 6 puncte**)
5. **4 puncte** pentru formularea pe baza sursei date, a oricărui punct de vedere referitoare la eforturile voievodului muntean de constituirea a statului; câte **3 puncte** pentru selectarea din sursa dată, a oricăror două informații care susțin punctul de vedere formulat (**2x3 puncte = 6 puncte**)
6. **4 puncte** pentru argumentarea afirmației date prin prezentarea oricărui fapt istoric relevant și prin utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că etc*) și concluzia (*așadar, ca urmare etc*)

Subiectul al III-lea (30 de puncte)

- **Informația istorică – 24 de puncte distribuită astfel:**
  - câte **2 puncte** pentru prezentarea celor două proiecte politice de la sfârșitul secolului al XVIII-lea; (**2x2 puncte = 4 puncte**)
  - câte **1 punct** pentru indicarea oricăror trei proiecte politice din prima jumătate a secolului al XIX-lea; (**3x1punct = 3 puncte**)
  - **1 punct** pentru indicarea datei unirii Principatelor Române
  - câte **4 puncte** pentru prezentarea oricăror trei măsuri legislative inițiate în timpul lui A.I.Cuza ; (**3 x 4 puncte= 12 puncte**)
  - **1 punct** pentru formularea oricărui punct de vedere referitor la importanța constituirii statului modern român; **3 puncte** pentru susținerea punctului de vedere formulat printr-un argument istoric – prezentarea oricărui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că*) și concluzia (*așadar, ca urmare etc*).
- **Ordonarea și exprimarea ideilor menționate – 6 puncte distribuite astfel:**
  - **2 puncte** pentru **utilizarea limbajului istoric** adecvat
1 punct pentru utilizarea parțială a limbajului istoric adecvat
  - **1 punct** pentru **structurarea eseului** (introducere – cuprins – concluzie)
  - **2 puncte** pentru **respectarea succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice
1 punct pentru respectarea parțială a succesiunii cronologice/logice a faptelor istorice
  - **1 punct** pentru **respectarea limitei de spațiu**